

נשמת • NISHMAT
מדרשה גבוהה ללימודי
תורה לנשים
ע"ש ג'יני שוטנשטיין (ע"ר)

THE JEANIE SCHOTTENSTEIN
CENTER FOR ADVANCED
TORAH STUDY FOR WOMEN

רח' ברל לוקר 26 א', שכונת פת, ירושלים 93282 • טל' 640-4333 (02) • פקס 640-4353 (02)
26A Berel Locker St., Pat Neighborhood, Jerusalem 93282 • Tel: (02) 640-4333 • Fax: (02) 640-4353

נתינת הגשם ובריחת אליהו מאיזבל [ח, מא-י"ט, ח]

לאחר הכרעת העימות בין אליהו לנביאי הבעל, חוזר אליהו לתפקיד המקורי שיועד לו: 'לך הראה אל אחאב ואתנה מטר'. הסיפור מסתיים בסיום מרומם, כאשר הגשם יורד ואליהו רץ לפני מרכבתו של אחאב. אולם בפרק יט, הפרק השלישי והאחרון בסיפור מלחמתו של אליהו בבעל ובנביאיו, מסתבכת שוב התמונה. בראש הפרק נופל אליהו 'מאיגרא רמה' של הניצחון המזהיר במעמד הכרמל והצהרת האמונה הכללית שאירעה בשיאו, 'ל'בירא עמיקתא' של חשש ממשי לחייו, והוא נאלץ לנוס על נפשו למדבר.

1. אליהו מצוה על אחאב לעלות לאכול ולשתות, כיצד הדבר קשור לירידת הגשם? ראו את דברי המצודות:
המצודות מבאר ציווי זה עפ"י דברי קהלת: לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינג כי כבר רצה האלהים את מעשיך. המסר בדבריו הוא שתמה תקופת הבצורת, וה' רצה' את תשובת העם בהר הכרמל וסלח להם, ולכן ירד גשם.
2. 'עלה' היא המילה המנחה בפסקה זו. עקבו אחריה ושימו לב לניגוד בין אליהו לאחאב בפסוקים מא-מב. חשבו מה מסמל מעשהו של אליהו בפסוק מב 'ויגהר ארצה וישם פניו בין ברכיו? השוו למל"ב ולסיפור החייאת בן האלמנה בפרק הקודם.
3. מדוע נזקק אליהו למאמץ כה גדול, והרי ה' אמר לו שיראה אל אחאב והוא יתן גשם? ראו את דבר הרלב"ג: 'והנה הוצרך אליהו בכל זה לפי שלא היו ישראל ראויים מצד עצמם בשיגיע להם הש"י זה הטוב על דרך המופת ולולי רוב תפלת אליהו והצטערו בזה האופן לא היה מגיע להם מטר בזה הדרך אבל יבא להם כמנהג הטבע בשתסור עצירת המטר שהביא הש"י להם ואמנם רצה אליהו שיגיע להם המטר תכף כדי שיכירו כי עונותיהם היו מסבבים עצירת המטר ולזה בא המטר תכף ששבו אל ה'.
4. הסיפור מסיים בריצתו של אליהו לפני אחאב – מה מבטאת ריצה זו ומדוע היא חותמת את הסיפור?
5. פרק יט פותח בדו שיח בין אחאב לאיזבל, המוביל לאיום על חיי אליהו. חשבו - מדוע מודיעה איזבל לאליהו שברצונה להרגו?
6. מה מטרת בריחתו של אליהו? התחשבו בפעולות השונות: בריחה למדבר, עזיבת הנער, שכיבה תחת רותם. השוואת בריחתו של אליהו בפרקנו לבריחתו בתחילת פרק יז מחדדת את אופיה השונה. מה המניע בכל בריחה, ומה מקומו של צו ה' בכל אחת מהן?
7. במהלך בריחתו של אליהו נשלח אליו מלאך, בניגוד למלאך איזבל בפסוק ב. מה תפקידו, ומדוע נצרך לפנות לאליהו פעמיים? התייחסו לשינויים בפניה ובתגובת אליהו בשתי הפעמים.